

JOHDANNOKSI

Siskokset Hanna ja Sanna Kangas muuttivat 1890 -luvulla Amerikkaan. Sanna palasi Suomeen noin vuonna 1903 perustettuaan perheen Juho Vilmusenahon kanssa. Hanna jäi Amerikkaan avioiduttuaan Lehtinen -nimisen miehen kanssa. Siskosten välisestä kirjeenvaihdosta on säilynyt vain tämä yksi kirje. Olen laittanut kirjeen tiedostomuotoon 28.10.2015 säilyttäen siinä kaikki kirjoitusvirheet ja välimerkit lisäämättä puuttuvia. Alkuperäinen kirje on kirjoitettu musteella nyt jo kellastuneelle paperille. Muste on tahrinut pahasti joitakin rivejä tekstin kastuessa kirjoittajan kyynelistä alkaen kohdasta ”niin sinä kirjoittaja Elmatyttö...”. Alla olevan kirjeen kirjoittaja Hanna oli juuri saanut kirjeen Suomesta sisareltaan Sannalta Elma-tyttären kirjoittamana ja siitä tietää, että Sanna oli halvaantunut.

KIRJE kokonaisuudessaan:

Peterboro N.H. 11. -30- 33

Rakas sisko miehesi ja lastesi kansa.

Tervehtän teitä Monilla tuhansilla Rauhan ja rakkaudenterveisillä tämän pienen paperipalan avulla koska on meret ja manteret välillämme esteenä. että ei yläty käsi eikä kuulu ääni tervehtykseen

olen jo monen monta kertaa aikonu kirjottaa vain ei vain ole tullut toimeksi. tosin olen ollu huonossa terveydessäki olishan minun pitäny mennä sairaalaan leikattavaksi sisäisen kasvannaisen takia

Vain nyt on yksi Lääkäri alkanu parantaan ilman leikkaamatta. kuinkahan sitten onnistuu? Sen aika näyttää.

Mieheni on myös ollu parin viikon ajan sairaana kai jottaan kylmyyttä täällä on ilman ala vähän epä terveellistä kun on toisena päivänä kuuma kun kesällä ja taas toisena on kylmä kolkko tuuli lunta ei tosin ole vielä yhtään meilläkin on vielä Lampaat ulkona jokapäivä.

Kuinkahan se sinun terveydes alkaa olla. parempana? niin ei kai sitä enään nuoruuden voimihin päästä parhaassakaan terveydesä ollen kun on jo sivuutettu puoli vuosi sataa niin sitä alkaa jo rutista ja ratista jo tämä savi maja eli turve kämppä. Se alkaa jo ravistua kuolemattoman henken ympärillä

niitä vika paikkoja ilmenee sinne ja tänne. Vanhuus tulee niin kun varjo. Me pijan siirretään pois. ja nuorempi polvi ottaa tilamme Olenhan monta kertaa ajatellu että että vielä sais nähdä siskonki täällä maitten päällä.

Sattu mukavasti kun olin juuri siskolle kirjottamasa kirjettä niin posti toi teidän kirjeen. yllä olevaan viivaan pääsin. nyt alan vastaamaan justiin saapunutta kirjettä. ettei jää niin pitkälle kun edellisen kirjeen vastaaminen

niin sinä kirjoittaja Elmatyttö ole vain vapaana en ollenkaan loukkaannu sillä kirje on yhtä rakas ja tervetullu olipa millä tunteella kirjoittaja hyvänsä tätisi hyvin ymmärtää sen ettei yksikään tunteellinen ihminen voi kulkea niin elämän taivalta ettei silmät kyynelistä kastuisi Olen itse kokenu sen emme ole saanu ruusuin ja kukkasten päällä käyskennellä. on ollu tuulta jos tuiskuaki. ja kovatki vasta tuulet on puhaltanu. Vain tähän asti on Jumala auttanu ja kyllä hän auttaa eteenkin päin.

Siis turvatkaa vain luojan armolliseen apuun murheenki hetkinä Kyllä hän pitää huolen luotuista lapsistaan ei jumala ole koskaan hyljänny sitä joka on häneen turvannu ja avuksensa huutanu

Tosin minä kun lujin kirjeen niin itkuun se minunki sai kun niin paljon murhetta ja vastusta yhdellä kertaa kohtaa että isä ja äiti molemmat sairastuu ja lisäksi vielä muita murheita. mutta hoitakaa lapset niinkun uskonki teidän hoitavan äitiä ja isää silloin kun ne on hoidon tarpeessa ja sairaana. Siittä jää turvallinen mieli, joka palkitsee kaikki vaivat. Sitten kuin jumala korjaa täältä pois vanhemmat. Minä ajattelen monta kertaa nyt kun äitini on jo haudan rauhasa että voi jos äiti vielä eläis niin paremmin häntä muistaisin. Kovin se tuntuu leikkaavan kipeästi kuin kuulin että minun äiti oli niin kovin kaivannu ja ikävöiny tiedoa minusta. Minun lähettämä kirje ja pieni raha lahjaksi myöhästyi äiti oli jo kuollu seki tuli tänne takaisin jon minä palautin sitten Kreetajohannalle. Anteeksi että näistä kirjoittelen vain kuin ne tässä tulee mieleen illan hiljaisena hetkenä pakkaa menneetki asiat mieltä murhettaan

meilläki on nyt vain kotona vanhin tyttö Alice ja seki vain yöt ja pyhän ajat. Se on päivät kolmenmailinpäätä olevasa kaupunkisa. Se on ollu jo monta vuotta. Se kirjottaa historiaa menneiltä ajoilta hän kulkee omalla automapiilillä jota se itse ajaa yön seutuna se hoitaa taloutta kotona lypsää lehmiä ja ruokkii lampaat ja kanat nytki kun me olemme ollu molemmat huonosa voinnisa isähän onki jo lähellä seitsemääkymmentä se usein muistelee siittä teidän maatalosta josa se kävi silloin kun oli Suomesa että se oli hänen mielestä oikeen ihana paikka Voi kuinka minulla olis halu päästä käymään sielä Suomesa että sais nähdä teidät kaikki ja siskonki kansa puhella vielä. Siittä tärkeimmästäki asiasta siittä syntisten ystävästä ja Vapahtajasta joka uhras itsensä sovinnoksi teidän ja meidän synteimme etestä niin tarkon pyhki synty velan että jokainen kun uskoo hänen päällensä ei pitä hukkumaan vain ijankaikkisen elämän saamaan.

lähetän sydämenrakkaat terveiset meiltä kaikilta Alice kirjottaa kansa tädilleen lähettää lahjan

Hannal Lehtinen

Tämän kirjeen olen saanut perintönä äitini Elsa Tiaisen jäämistöstä ja haluan jakaa sen nyt kaikille serkuille.

Sastamalassa 28.10.2015
Marja-Leena Tiainen